

عنوان مقاله:

بهره مندی اشیای مادی از علم در حکمت متعالیه

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 7، شماره 3 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

محمدجواد دکامی - دانشگاه بوعلی سینا همدان *

خلاصه مقاله:

اعتقاد به سریان کمالات وجودی از قبیل حیات، علم، قدرت، اراده، تکلم و... در تمام مراتب هستی اعم از مادی و مجرد از اصول مسلم و پذیرفته شده در «حکمت متعالیه» است. در دوران معاصر، دانشمندان علوم تجربی با تحقیقات گسترده در مورد برخی مواد و اشیای ظاهرا بی جان مانند آب، وجود نوعی شعور و آگاهی را در آنها به اثبات رسانده اند، این در حالی است که قرن ها پیش اندیشمندان و حکمای مسلمان مانند صدرالمتالین شیرازی(ره) با الهام از آیات نورانی قرآن کریم و با براهین متقن عقلی به اثبات سریان علم و آگاهی در میان اشیای مادی پرداخته بودند. در قرآن کریم آیات فراوانی وجود دارد که بر وجود علم و شعور در همه اشیا به خصوص اشیای مادی دلالت می کند، مانند آیاتی که در آنها از تسبیح عمومی همه مخلوقات اعم از مادی و مجرد سخن به میان آمده است، چرا که تسبیح فرع علم و شعور است و تا علم و شعور در کار نباشد آن هم محقق نمی شود. صدرالمتالین شیرازی نیز با استفاده از اصولی چون «شوق هیولی به صورت»، «اصالت، بساطت و وحدت تشکیکی وجود»، «رابطه موجودات طبیعی با آثار و غایاتشان» و اینکه «همه مخلوقات مظاهر ذات و مجالی صفات حضرت واجب تعالی هستند» به اثبات سریان علم و آگاهی در همه مراتب هستی به خصوص در اشیای مادی پرداخت.

کلمات کلیدی:

علم، شوق هیولی به صورت، بساطت وجود، تشکیک وجود، تسبیح حالی، تسبیح قولی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1295022>

